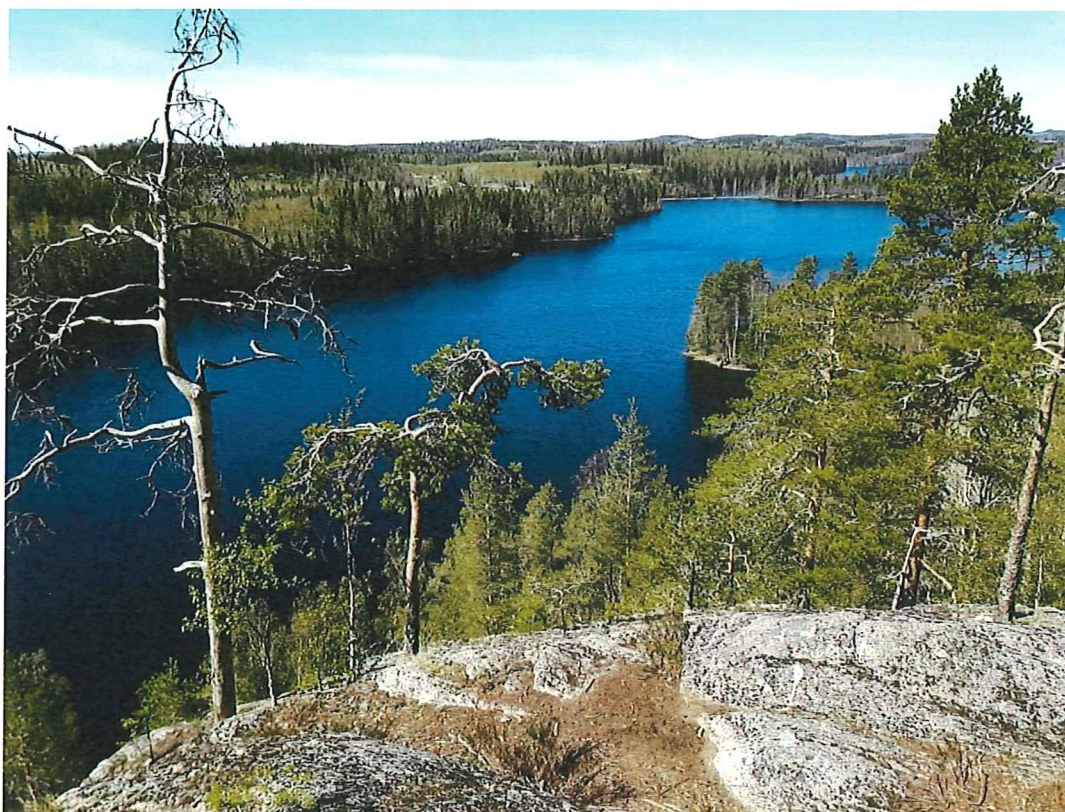

RAUTJÄRVEN KUNTA

ARVIOINTIKERTOMUS 2019

Tarkastuslautakunta 5.6.2020
Kunnanvaltuusto 15.6.2020
Tarkastuslautakunta 21.8.2020

Sisällysluettelo

1.	Tarkastuslautakunta ja tarkastustoiminta	3
	Tarkastuslautakunnan kokoonpano vuonna 2019.....	3
	Tarkastuslautakunnan tehtävät ja valtuudet	3
2.	Valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat.....	5
	Tilintarkastajien ohjeistaminen, tilintarkastuksen toteutumisen seuranta ja mahdollisten ilmenneiden epäkohtien korjaavien toimien seuranta.....	5
	Hallintosäännön määräysten ja talousarvion valmistelu	5
3.	Valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutuminen kunnassa ja kuntakonsernissa sekä toiminnan tuloksellisuuden ja tarkoituksenmukaisuuden arviointi.....	5
	Tarkastuslautakunnan keskeisin tehtävä on valtuuston talousarviossa kunnalle ja kuntakonsernille asettamien tavoitteiden arviointi	5
4.	Arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää	6
5.	Vuoden 2018 arviointikertomuksen esitetyt toimenpiteet ja niiden toteutuminen	6
6.	Valtuuston päätökset vuonna 2019	7
7.	Yhteenveto ja toimenpide-ehdotukset:	8
8.	Valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi; valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.	11
9.	Tarkastuslautakunnan toiminta	11

1. Tarkastuslautakunta ja tarkastustoiminta

Tarkastuslautakunnan kokoonpano vuonna 2019

Kuntalain 121 §:n mukaan ”Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.”

Nimi	Asema	Kokouksia 11 Osallistunut
Päivi Sivenius	puheenjohtaja	11
Petteri Laaksonen	varapuheenjohtaja	10
Saara Siitonen	jäsen	10
Helena Lensu-Saukkonen	varajäsen	1
Krista Kääriä	varajäsen	2
Ville Kuusisto	varajäsen	0

Hallintojohtaja Outi Örn on osallistunut kokoukseen 2.5.2019 ja tilintarkastaja Ulla-Maija Tuomela on osallistunut kokouksiin 13.5.2019 ja 11.11.2019.

Tarkastuslautakunnan sihteerinä on toiminut henkilöstöasiantuntija Tuula Petenius 1.1. – 20.5.2019, taloussihteerinä Tuula Luhaniemi 28.5.2019 ja tietohallintosihteerinä Päivi Kujan-tola 1.8. – 31.12.2019.

Tarkastuslautakunnan tehtävät ja valtuudet

Tarkastuslautakunta on valtuuston asettama ja suoraan valtuuston alainen toimielin.

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

1. valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat
2. arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituk-senmukaisella tavalla
3. arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää
4. huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta
5. valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudatta-mista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi
6. valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön mää-räyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Tarkastuslautakunnan keskeisin tehtävä on valtuuston talousarviossa kunnalle ja kuntakonsernille asettamien tavoitteiden arviointi. Valtuuston asettamien sitovien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta annetaan selvitys toimintakertomuksessa.

Tarkastuslautakunnan arvioinnissa kiinnitetään huomiota erityisesti niihin tavoitteisiin, jotka eivät ole toteutuneet. Mikäli toimielimet eivät ole selvittäneet perusteluja valtuuston asettamien tavoitteiden ja toteutuneen toiminnan merkittäviin eroihin, on se lautakunnan tehtävä. Lautakunta voi pyytää asianomaisen toimielimen selvittämään nämä erot sekä erojen syyt ja mahdolliset seuraukset. Lautakunta ottaa kantaa selvityksen saatuaan ja esittää perustellun ehdotuksensa tai lausuntonsa valtuustolle.

Valtuusto voi asettaa myös sellaisia toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka eivät sisälly talousarvioon. Myös näiden toteutumisen arviointi on lautakunnan tehtävänä. Talousarvioon kuulumattomien tavoitteiden arvioinnin lähtökohta on päätöksen luonne ja sitovuus. Talousarvioon otetut sitovat tavoitteet kuvastavat määrärahojen ja tuloarvioiden tapaan valtuuston tahtoa, mutta muut esimerkiksi käyttösuunnitelmassa esitetyt tavoitteet ovat useimmiten talousarvioehdotuksen valmistelleen toimielimen esittämiä toiminnan ja määräraharapeen perusteluja, joihin valtuusto ei sinänsä ota kantaa.

Talousarviossa asetettujen tavoitteiden lisäksi tarkastuslautakunta voi harkitsemassaan laajuudessa arvioida esimerkiksi kuntastrategiassa asetettujen tavoitteiden toteutumista sekä sitä toteuttavatko talousarviossa asetetut tavoitteet kuntastrategiaa. Kuntastrategia tuli pakolliseksi asiakirjaksi vuonna 2017.

Tarkastuslautakunta voi raportoida tilikauden aikana myös muista merkittävistä havainnoista, ellei niistä raportointi voi tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan odottaa arviointikertomuksen valmistumista. Pääsääntöisesti tarkastuslautakunnan raportointi tapahtuu kuitenkin arviointikertomuksessa.

Kunnanhallituksen tulee antaa valtuustolle lausunto toimenpiteistä, joihin se on ryhtynyt tai aikoo ryhtyä arviointikertomuksessa esitettyjen havaintojen johdosta. Tarkastuslautakunnan olisi hyvä seurata toimenpiteiden toteuttamista.

Tarkastuslautakunnalla on kuntalain (Kuntal 124.1 §) mukaan oikeus saada tietoja salassa pidettävistä asioista, mikäli se katsoo ne tarpeelliseksi arviointitehtävän hoitamiseksi. Tarvittaessa kunta voi käyttää omistajanvaltaa tarpeellisten asiakirjojen saamiseksi tytäryhteisöiltä.

Arviointikertomuksen vaikuttavuutta on pyritty lisäämään sillä, että uuden kuntalain 121.5 §:n mukaan kunnanhallituksen tulee antaa valtuustolle lausunto toimenpiteistä, joihin se on ryhtynyt tai aikoo ryhtyä arviointikertomuksessa esitettyjen havaintojen johdosta. Käytännössä lienee tarpeen, että hallitus pyytää alaisiltaan toimielimiltä selvitykset arviointikertomuksesta ja hallitus kokoaa niistä koko kuntaa koskevan kunnanhallituksen lausunnon.

2. Valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat

Tilintarkastajien ohjeistaminen, tilintarkastuksen toteutumisen seuranta ja mahdollisten ilmenneiden epäkohtien korjaavien toimien seuranta

Päävastuullisena tilintarkastajana on toiminut BDO Auditor Oy:n JHT, KHT Ulla-Maija Tuomela ja avustavana tilintarkastajana on toiminut Hanna Hanninen.

Tilintarkastaja on raportoinut tarkastuslautakunnalle 11.5.2020 vuoden 2019 tilinpäätöksestä.

Hallintosäännön määräysten ja talousarvion valmistelu

Talousarvion valmisteluun tarkastuslautakunta on osallistunut oman budjetin osalta.

3. Valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutuminen kunnassa ja kuntakonsernissa sekä toiminnan tuloksellisuuden ja tarkoituksenmukaisuuden arviointi

Tarkastuslautakunnan keskeisin tehtävä on valtuuston talousarviossa kunnalle ja kuntakonsernille asettamien tavoitteiden arviointi

Valtuuston asettamien sitovien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta annetaan selvitys toimintakertomuksessa.

Tarkastuslautakunnan arvioinnissa kiinnitetään huomiota erityisesti niihin tavoitteisiin, jotka eivät ole toteutuneet. Mikäli toimielimet eivät ole selvittäneet perusteluja valtuuston asettamien tavoitteiden ja toteutuneen toiminnan merkittäviin eroihin, on se lautakunnan tehtävä.

Tarkastuslautakunta voi pyytää asianomaisen toimielimen selvittämään nämä erot sekä erojen syyt ja mahdolliset seuraukset.

Tarkastuslautakunta ottaa kantaa selvityksen saatuaan ja esittää perustellun ehdotuksensa tai lausuntonsa valtuustolle.

Valtuusto voi asettaa myös sellaisia toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka eivät sisälly talousarvioon. Myös näiden toteutumisen arviointi on lautakunnan tehtävänä. Talousarvioon kuulumattomien tavoitteiden arvioinnin lähtökohta on päätöksen luonne ja sitovuus. Talousarvioon otetut sitovat tavoitteet kuvastavat määrärahojen ja tuloarvioiden tapaan valtuuston tahtoa, mutta muut esimerkiksi käyttösuunnitelmassa esitetyt tavoitteet ovat useimmiten talousarvioehdotuksen valmistelleen toimielimen esittämiä toiminnan ja määrärahatarpeen perusteluja, joihin valtuusto ei sinänsä ota kantaa.

Talousarviossa asetettujen tavoitteiden lisäksi tarkastuslautakunta voi harkitsemassaan laajuudessa arvioida esimerkiksi kuntastrategiassa asetettujen tavoitteiden toteutumista sekä sitä toteuttavatko talousarviossa asetetut tavoitteet kuntastrategiaa. Kuntastrategia tuli pakolliseksi asiakirjaksi vuonna 2017.

Vaikka lautakunta ei suoritakaan kirjanpitoon liittyvien tietojen tarkastamista, on kuitenkin tehtävien hoidon kannalta välttämätöntä, että lautakunta voi saada käyttöönsä myös kirjanpidosta laskentatoimen tietoja kuten talousarvion toteutumisasiiraportteja.

4. Arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää

Kunnalla ei ole kattamatonta alijäämää. Rautjärvellä on taseessa kertynyttä ylijäämää ja se mahdollistaa alijäämäisen taloussuunnitelman hyväksymisen. Vuodelle 2020 tulopuolelle tulee todennäköisimmin suuria ongelmia koronan johdosta. Eli vaikka kattamisveloitte ei vielä ole Rautjärvellä, voi 2020 vuosi tuoda ikäviä yllätyksiä tullessaan.

Taseessa kertyneitä ylijäämiä on 8 970 913,74 €. Tämän lisäksi myös poistoero huomioidaan, mikäli kattamatonta alijäämää syntyy. Yhteensä kertyneet ylijäämät ja poistoero ovat 11 545 862,38 €. Tasapainoon tulee pyrkiä käyttötalouden tulojen ja menojen osalta.

5. Vuoden 2018 arviointikertomuksen esitetyt toimenpiteet ja niiden toteutuminen

Esitetyt toimenpiteet	Toteutuminen
Rahoituksen riskien lausunto valtuustolle syyskuu 2019	Erillistä lausuntoa ei ole tehty. Asiaa on sivuttu v. 2019 tilinpäätöksen yhteydessä.
Talousraportoinnin toteuttaminen valtuutetuille kuukausitasolla syyskuussa 2019	Raportit jaetaan talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaan. Osavuosisraportit raportoidaan luottamushenkilöiden extranettiin joka toinen kuukausi kahden kuukauden välein, sen jälkeen kun kausi on suljettu.
Työllisyystilanne ja toimenpiteet joulukuussa 2019	Etelä-Karjalan työllisyysohjelma on laadittu 7.5.2019. Työllisyystilannetta on raportoitu normaalin tilinpäätöksen yhteydessä.

6. Valtuuston päätökset vuonna 2019

Valtuusto on hyväksynyt seuraavat asiat:

- rakennusvalvontataksan siten, että se tulee voimaan 1.6.2019 alkaen
- että Rautjärven kunta esittää Rautjärven aseman säilyttämistä taajamajunan mahdollisena pysähdyspaikkana, mutta ei katso tarpeelliseksi aloittaa henkilöliikennepaikan rakentamissuunnittelua. -> Todennut aloitteen loppuun käsitellyksi: Taajamajunan edistäminen
- koska Rautjärven kunnan vuoden 2019 talousarvio on alijäämäinen ja talouden tasapainottaminen vuoteen 2021 edellyttää merkittävää kunnan vapaaehtoisten kustannusten karsintaa, joten tässä tilanteessa ei ole mahdollista ottaa käyttöön vauvarahaa, jonka taloudellista kannattavuutta ei ole voitu todentaa. -> Todennut aloitteen loppuun käsitellyksi: Vauvarahan maksaminen
- että, Rautjärven kunta ei laajenna maksuttomia kuljetuspalveluja yli lakisääteisen velvoitteen. Kunta pyrkii säilyttämään nykyiset linja-autovuorot ja ottamaan huomioon lukion ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden tarpeet koulukuljetusten ja asiointiliikenteen suunnittelussa -> Todennut aloitteen loppuun käsitellyksi: Lukiolaisten koulu-kydyt
- Valtuustoaloitteet ja kuntalaisaloitteet vuodelta 2018 ja niiden johdosta tehdyt toimenpiteet paitsi SDP:n valtuustoryhmän aloite huolesta kotipalveluista päätettiin ottaa uudelleen käsitelyyn
- Imatran Seudun Kehitysyhtiö Oy:n osakassopimuksen
- Valtuuston kokouskutsujen ja esityslistojen lähettämisen ja kokouksesta ilmoittamisen
- Hallintosäännön ja palkkioliitteen voimaan tulevaksi 1.5.2019
- Rautjärven kunnan osalta Eksote-kuntayhtymän perussopimus sekä maakunnan soite-palvelujen ja talouden tasapainotusohjelman valmistelutyön käynnistämisen kunnanhallituksen esityksen mukaisesti
- Vuoden 2018 tilinpäätös ja toimintakertomus sekä myönnettiin vastuuvapaus tilivelvollisille tilikaudelta 1.1. – 31.12.2018

- Vuoden 2018 hyvinvointikertomuksen vuosiraportti
- Vuoden 2018 henkilöstökertomus
- Nuorten vaikuttajaryhmän aloitteen valtuustoaloitteen uudelleenkäsitelystä, kuntoilupuiston uusiminen
- Myönnetty ero Maria Walleniukselle ja valittiin Krista Repo kunnanhallituksen varajäseneksi
- Vuoden 2020 talousarvion ja vuosien 2021 - 2022 taloussuunnitelman laadintaohjeen
- Hyvinvointipalveluiden toimet kunnan talouden tasapainottamiseen
- Simpeleen vesitornin saneerauksen
- Vuoden 2019 talousarviomuutokset
- Yhteisen rakennustarkastajan viran perustaminen Parikkalaan ja Rautjärvelle ja rakennustarkastaja Seppo Vennon nimeämisen tehtävään kunnanhallituksen esityksen mukaisesti
- Kunnan tuloveroprosentiksi 20,50 %

- Kunnan kiinteistöveroprosentit v. 2020
- Rautjärven aseman koulun lakkauttaminen, opetuksen järjestäminen sekä toiminnan integrointi esiopetukseen ja varhaiskasvatukseen kunnanhallituksen esityksen mukaisesti
- Eksoten uusi perussopimus ja valtuutettiin kunnanjohtaja tai tämän määräämä allekirjoittamaan sopimus kunnan lukuun sekä hyväksymään tarvittaessa sopimusluonnokseen toteutettavat tarpeelliset tekniset tai muut vähämerkitykselliset muutokset
- Vuoden 2020 talousarvio sekä taloussuunnitelma vuosille 2021 – 2022 pienin sanamuutoksin

Valtuusto on merkannut seuraavat asiat tiedokseen:

- Elinympäristölautakunnan päätöksen valtuustoaloitteesta ja todennut aloitteen loppuun käsitellyksi: Beach volley -kenttä 11.6.2018 Timo Paajanen
- Vuoden 2019 arviointikertomuksen ja pyydetty kunnanhallitukselta lausunto 9-10/2019 mennessä toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta. Lisäksi todettu, että vuoden 2017 osalta tarkastuslautakunnan huomiot ovat tulleet loppuun käsitellyksi
- Imatran seudun kehitysyritys Oy:n raportin Kehyn toiminnasta

Valtuusto ei hyväksynyt seuraavat asioita:

- kuntoilupuiston rakentamista Simpeleen urheilukeskuksen liikuntapuistoon. -> Todennut aloitteen loppuun käsitellyksi: Kuntoilupuiston uusiminen
- Aloitteen neuvoo-antavan kansanäänestyksen järjestämisestä aseman koulun säilyttämisestä

7. Yhteenveto ja toimenpide-ehdotukset:

Tilinpäätös ja toimintakertomus 2019

Tarkastuslautakunta huomauttaa, että toimintakertomus antaa kunnan tilanteesta sellaisen kuvan, että talous olisi äkillisesti heikentynyt.

Toimintakertomuksessa todetaan, että ”Rautjärven kunnan tilinpäätös vuodelta 2019 on alijäämäinen 0,9 miljoonaa euroa ja myös edellinen vuosi 2018 oli alijäämäinen. Talousarvio vuodelle 2020 on myös alijäämäinen. Tilikauden tulos on negatiivinen 1 271 624 euroa poistojen jälkeen ja tilikaudelle muodostuu alijäämää 1 167 481 euroa, kun poistoero huomioidaan.

Myös suunnittelukaudet 2021 - 2022 ovat alijäämäisiä. Kuntalain tasapainovelvoitteen mukaan Rautjärven kunnan talous tulee tasapainottaa viimeistään vuonna 2021”

Tosiasiassa kunnan talouden kiristyminen on ollut tiedossa jo vuonna 2017 vuoden seuraavan vuoden talousarviota laadittaessa. Tällöin talouden kiristystarpeeksi arvioitiin 2,335 MEUR jota vastaava veroprosentin korotus olisi ollut 4,65 %. Tavoitteeksi meno- ja leikkauksille asetettiin vuoteen 2019 yhteensä 1,0 MEUR (43 % tarpeesta).

Kunnan taloudellinen tilanne selvisi valtuustolle 28.10.2019 kunnanjohtajan raportista.¹ Sen mukaan kunnalla on edessä neljä raskaasti tappiollista vuotta (vuosikatteella mitattuna 1,4 MEUR). Tasapainotustarve olisi kaikkiaan 2,0 MEUR, joka vastaa noin 4 % kunnallisveron korotusta.

Toimintakertomuksen mukaan kuntastrategian laadinta jätettiin tekemättä, koska ”Talousstrategian valmistelu ohitti uuden kuntastrategian laadinnan, koska ensin on tarpeen määritellä talouden tasapainotila, jonka pohjalle voidaan rakentaa strategiset tavoitteet. Talousstrategian laadinnassa otettiin käyttöön osallistamiseen ja vaikutusten arviointiin perustuvat menetelmä, joita on tarkoitus käyttää myös uuden kuntastrategian laadinnassa.”²

Kuntalaki (7 Luku § 37: Kuntastrategia) määrää: ”Kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista.

Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon:

- 1) kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen;
- 2) palvelujen järjestäminen ja tuottaminen;
- 3) kunnan tehtäviä koskeissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet;
- 4) omistajapolitiikka;
- 5) henkilöstöpolitiikka;
- 6) kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet;
- 7) elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa 2018 suositeltiin hallitusta huomioimaan voimassa oleva kuntastrategia. ”Tarkastuslautakunta toteaa, että syyskuussa 2019 talousarvion valmistelun yhteydessä hallituksen tulee antaa valtuustolle lausunto strategisten tavoitteiden toteutumisesta. Mahdolliset sopeuttamistoimet tulee olla linjassa kuntastrategian kanssa”.

Kunnan hallitus ei tuonut valtuustolle kuntastrategiaa eikä talousstrategiaa hyväksyttäväksi vuoden 2019 loppuun mennessä vaan ne ovat edelleen laatimatta ja hyväksymättä 2.6.2020. Tältä osin on kyse kuntalain määräyksen rikkomisesta.

Kuntastrategian ottamisesta huomioon kunnan talousarvion ja -suunnitelman laatimisessa säädetään lain 110 §:ssä: ”Kuntastrategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa.”

Kunnan talousarvio 2020 laadittiin ilman 110 §:n mukaista strategian huomioimista. Tilan-
neanalyysi on ollut hallituksen tiedossa, mutta sitä ei ole huomioitu. Se laadittiin tappiolliseksi eikä siinä esitetty taloutta riittävästi korjaavia toimia. Esimerkiksi kunnan vakinaiset

¹ Talousstrategian laadinnan tilanne – Raportti valtuuston iltakoululle 28.10.2019, Harri Anttila

² Toimintakertomus 2019

työntekijät eivät ole vähentyneet vuosina 2017 – 2019 kuin yhdellä työntekijällä (-0,9 %, 106→ 105) vaikka palvelujen kysyntä on vähentynyt väestön vähentymisestä (250 henkilöä) johtuen 7,2 %.

Toimintakertomuksessa esitetty väite ”Talouden tasapainotustarve tarkoittaa vuoden 2019 talousarvion tasosta noin 10 % kustannusten leikkausta kunnan päätettävissä olevista menoista sekä noin neljännessä arvioidusta kunnan oman toiminnan liikkumavaraista.” ei ole ymmärrettävä kuntalaiselle. Talouden tasapainotustarve oli 28.10.2019 esityksen mukaan 2,0 MEUR, joka on noin 8,3 % budjetin loppusummasta tai 45 % kunnan palkkamenoista (Tilinpäätös 2019, s.12 Toteutuneet palkka- ja palkkiomenot.)

Kunnan riskit ovat taloudellisia ja liittyvät menoihin ja rahoitukseen. Kunnalla on velkavastuita yhteensä 9,4 MEUR (kunta ja kuntakonsernin takausvastuut). Tilintarkastajan mukaan omaisuus arvostetaan kirjanpidon hankintamenon perusteella, josta vähennetään poistot ja lisätään investoinnit. Johtuen kuntakonsernin omaisuuden todellisesta arvosta ja korjausveloista, kunnan suurin riski on veloissa, takauksissa ja vakuuksien arvostuksessa. Tätä ei ole käsitelty toimintakertomuksessa.³ Riskit on käsitelty ainoastaan toiminnallisina riskeinä. Velkavastuita ja rahoitusta, ja niihin liittyviä riskejä ei ole käsitelty. Hallitusta huomautettiin tästä jo edellisen vuoden toimintakertomuksen osalta.

Isona riskinä taloudelle on myös huomioitava Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiirin (EK-SOTE) talouden vaikutukset. Kunnan maksut EKSOTE:lle ovat luokkaa 15 MEUR vuodessa. Ne vastaavat 60 % toimintakuluista.

Kunnan vakavaa taloustilannetta ei myöskään ole huomioitu riskeissä. ³ Koronavirus pandemia heikentää edelleen talousnäkyviä kunnassa.

Toimintakertomuksessa 2019 (s.5) todetaan ”Nykyinen lakisääteisten palvelujen rahoitusjärjestelmä edellyttää Rautjärven kunnallisverotuksen tuloveroprosentin tasoksi 22,0 %.” Korotus olisi 1,5 % nykyisestä. Väittäminen on pahasti ristiriidassa aiemmin esitetyn kanssa, jonka mukaan tasapainotus vaatisi 4 % veronkorotuksen.

Vuoden 2019 talousarvion tulojen toteuma oli ennustetta parempi. Vaikka valtionosuudet vähenivät (10,2 MEUR) 450 000 EUR verotulot (12,5 MEUR) kasvoivat 600 000 EUR.

Tarkastuslautakunta esittää valtuustolle syvän huolensa taloussuunnittelun ja päätösten pohjaksi esitettyjen arvioiden pitävyydestä ja uskottavuudesta.

Tarkastuslautakunta katsoo, että hallituksen ja kunnanjohtoon tulee parantaa suunnittelua niin, että valtuustolla on päätöksenteon perusteina tarkkaa ja ajantasaista tietoa.

Kunnanhallituksen tulee saattaa kuntastrategia kuntalain mukaiseksi.

³ Toimintakertomus 2019, s.13, kohta 1.9: ”Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista”)

Toimenpiteet:

- Kuntalain 121.5 §:n mukaan hallitus on velvollinen esittämään arviointikertomuksen toimenpiteinä pyydetty selvitykset valtuustolle esitettyssä aikataulussa.
- Tarkastuslautakunta kehottaa valtuustoa valvomaan hallitusta kuntalain mukaisen kuntastrategian laatimiseksi ja korjaamaan puutteet mahdollisimman pian.
- Kunnanhallitus esittää riskiselvitystä valtuustolle 30.11.2020 mennessä.
- Tarkastuslautakunta katsoo, että kunnanhallituksen ja kunnanjohton tulee parantaa suunnittelua niin, että valtuustolla on päätöksenteon perusteina tarkkaa ja ajantasaista tietoa.
- Kunnanhallituksen tulee saattaa kuntastrategia kuntalain mukaiseksi viipymättä.

8. Valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi; valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Tarkastuslautakunta on laatinut sidonnaisuusrekisterin, jota ylläpidetään.

9. Tarkastuslautakunnan toiminta

Tarkastuslautakunta on pitänyt vuoden 2019 aikana 11 varsinaista kokousta, sekä 2 työkokousta. Kokouksiin ja työkokouksiin on kutsuttu sekä varsinaiset jäsenet että varajäsenet lautakunnan pienestä koosta johtuen.

Työkokouksissa tarkastuslautakunta on haastatellut: 11.11.2019 kirjastonjohtaja Kaisa Myllymäkeä ja kirjastovirkailijaa Paula Jääskeläistä ja 28.10.2019 kunnanjohtaja Harri Anttilaa ja hallintojohtaja Outi Örneä.

Päivi Sivenius, Liisa Terävä ja Päivi Kujantola osallistuivat FCG:n tarkastuslautakuntien koulutuspäivään Joensuussa 7.11.2019.

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen 2019 valtuuston käsiteltäväksi ja hyväksyttäväksi.

Rautjärvi 21.8.2020

Päivi Sivenius
Puheenjohtaja

Petteri Laaksonen
Varapuheenjohtaja

Saara Siitonen
Jäsen